

Heinrich Rahn

Decanus Facultatis Iuridicae In Academia Rostochiensi Henricus Rahne/ I.U.D. & Prof. ... Ad Disputationem Inauguralem Dn. Joachimi Georgii Baleken/ Parchimensis Megapolitani, Ad diem VI Decembris publice ... habendam, Magnificum Dn. Rectorem, Dnn. Professores, ac caeteros omnium ordinum Cives Academicos officiose invitat

Rostochii: Kilius, 1649

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn76645181X>

Druck   Freier Zugang

Ja - 1143 1-58.
Z 16.76.2

42.78

DECANUS FACULTATIS JURIDICÆ

⁴⁴
IN

Academia Rostochiensi

HENRICUS RÖHNER/

J. U. D. & Prof.

suo & totius Collegij Juridici nomine

Ad Disputationem Inauguralem

DN. JOACHIMI GEORGII Balefen/
Parchimensis Megapolitani,

Ad diem VI Decembris publice,

*Cum bono DEO,
habendam.*

Magnificum DN. RECTORUM,

Dnn. Professores, ac cæteros omnium
ordinum Cives Academicos officiosè
invitat.

os(O)s

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILII, Acad Typogr.
ANNO M. DC. XLIX.

L. B. S.

Mnia fiant decenter & legitime.
Ambiit legitimè D N. JOACHIMUS GE-
ORGIUS Valeke/ Parchimo - Megapoliti-
tanus, summos in Utroque Jure, tam Canoni-
co, quam Civili, honores & Doctoris titulum. Honestæ
huic ambitioni locum non re'inquere nec potuimus, nec
debuimus. Interim prius exploranda & exutienda erat
doctrina Candidati, quam dignitatis porta ipsi aperienda.
Virtute enim & scientiâ ambire oportet, non favore nec
precio, nec gratiâ. Moris autem est apud nos, bis facere pe-
riculum eruditionis in iis, qui honores Doctorales appe-
lant; privatim scilic. & publice. Privatum examen pau-
cos ante dies est peractum feliciter: publicum habebitur,
Deo volente, ad diem 6. appropinquantis mensis Decem-
bris. Neq; dubitamus, quin Candidatus noster ibi cuivis
vel exploranti vel auscultanti demonstraturus sit egregi-
am suam liberalium disciplinarum, ac artis in primis æqui
boniç; notitiam: immò probaturus, se illum esse, quem-
profitetur. Utinam hoc omnes facerent, & rectius res mor-
talium procederent. Etenim

Tum rectè vives, si curas esse, quod audis.

Verùm non est hujus loci, aut instituti, ea de re disserere.
Id, quod nostrum est, agamus. Dixit non saltem Dn. Can-
didatus periclitationi suæ publicæ, quam Disputationem
Inauguralem vocamus, certum diem, sed etiam singularem
materiam, quæ est de H O M I N I B U S P R O P R I I S; Quid?
Suntne homines proprij?

Nil

Pares naturâ ortuvé sunt homines, estq; unus omnium, regum & pauperum, servorum & dominorum principium & interitus. Servitus autem contra naturam hominis, quia status ejus est, ut imperet. Dictum namq; hominibus generaliter: Replete terram, subijcite eam, & dominamini piscibus maris, & volatilibus cæli & omnibus animantibus, quæ moventur super terram. Hinc fateri cogimur: hominem ad hominem, tanquam ad finem, ordinatum non fuisse à natura; præsertim cum constet, eam unice voluisse atq; egisse, ut omnes omnino homines nascerentur, viverent, & morerentur æquales. Facile hæc circa ullam demonstrationem assensum impetrant; adeoq; nulli fuerit bono probationes operose conquirere. Ipsa servitutis definitio, quam exhibent Ictus Florentinus & Imp. Justinianus, satis superque explicant libertatis natu-ram. *Servitus*, dicunt illi, *est constitutio juris Gentium, quā quis dominio alieno contra naturam subijcitur.* Ridiculum ergo foret hac in re Soli, quod est in proverbio, lumen fœnerari, & impendiis laborare supervacuis. Quamvis autem servitus sit contra naturalem libertatem, quamvis sit grave in servitutem cadere, & secundum Comicum, omni malo, omni exitio pejus; tamen reperti sunt, qui vel odio sui, suæq; conditionis, vel contemptu libertatis acti ad premium participandum venundari sese sint passi, atq; alterius dominio se manciparint. Indigni sanè libertate & restitutione, vel misericordiâ, eò quod scientes prudenterq; servitutis jugum subiverint. Hujus sortis olim erant Germani, qui ludo se in servitutem sponte coniiciebant.

aleam, inquit Tacitus, sobrij inter seria exercent tantâ lucrandi perdendivâ temeritate, ut cum omnia deficerant, extremo at novissimo jactu de liberitate & de corpore contendant. Victor voluntariam servitutem adit, quamvis junior, quamvis robustior, alligari se ac venire patitur: ea est in re prava pervicacia: ipsi fidem vocant. Servos conditionis hujus per commercia tradunt, ut se quoq; pudore victoria exsolvant. Fuerunt etiam, quibus non voluntas, sed necessitas libertatem ademit, & permisit servitutem filiis inferre, ac tempore famis urgentis eos distrahere: eâ tamen conditione, ut restituto pretio emptori à patre vendente, vel aliis, possent ingenuitati restitui. Sic olim debitor inops adjudicabatur creditoribus ex L. XII. tabularum. Ob necessitatem malesuadae famis Ægyptij dicebant ad Josephum: Eme nos in servitutem regiam, & præbe semina. Et de Gallorum antiquis moribus ita scribit Julius Cæsar: Plebs penè servorum habetur loco, quæ nihil andet perse, nulli adhibetur consilio. Pleriq; cum aut are alieno, aut magnitudine tributorum, aut injuriâ potentiorum premuntur, sese in servitutem dicant nobilium. In hos eadem omnia sunt jura, quæ dominis in servos. Præter hujusmodi serviles planè homines, erant & apud priscos alij, nec servi omnino, nec omnino ingenui, sed mediæ conditionis, participantes quicquam cùm dehorum, tûm de illorum naturâ. Unde à quibusdam servi imperfecti, servi impro priè dicti appellantur. Proprium enim & speciale nomen habebant Colonorum, atq; erant duplicitis generis. Alij dicebantur coloni Adscriptitij, seu adscripti, alij Originarij. Adscriptij erant, quos lex, ut loquuntur Impp. à majoribus constituta, quodam æternitatis jure detinebat, ita ut illis non liceret ex his locis, quorum fructu relevabantur, abscedere, nece a deserere, quæ semel colenda suscepérant: quippe sic adscripti erant agricolationi, & tām strictè additi

40

Ati glebæ, cum omnisua sobole, ut nec puncto quidem
temporis deberent amoveri, ordine quidem ingenui, sed
actu terræ, cui adscripti servi. Et ita quodammodo servi
eorum, quorum erat possessio. Ex horum numero esse
possunt, quorum meminit Athenæus his verbis: *si ex Bœoti
qui Arneam coluerunt, qui non recesserunt in Bœotiam propter amorem regio-
nis, seipsoſ Thessalìs in servitutem dederunt ex stipulatione, ne se extraheret regio-
nem reciperen, ne occiderent, ipsiſq; regionem illis colentes tributa per solvunt.*
Adeum modum quondam mendici perpetuo addiceban-
tur colonatui ejus, qui illorum imposturam, fictitiam
mendicitatem, & corporis simulatam ægritudinem dete-
xisset. Originarij, seu originales, erant, qui ex adscriptitiis
nascebantur, ejusdemq; existebant status ac patres, nomi-
ne tantum distincti. Debebant siquidem & hi terræ inhæ-
rere semper, quam patres eorum colendam susceperant.
Et licet conditione viderentur ingenui, verba iterum sunt
Impp. servi tamen terræ ipsius, cui nati erant, existimaban-
tur: nec recedendi, quò vellent, aut permutandi loca, ha-
bebant facultatem.

Verum enim verò et si vetera servitutis jura apud Maio-
res nostros sint sublata & abolita, ob fœdā illam crudelita-
tem, quæ consistebat in potestate vitæ & necis, & vix man-
cipia illa à brutis discernebat; tamen quædam adhuc servi-
tus est in usu, immane quantum distans ab illa antiqua.
Sunt coloni, & adscriptiti & originarii, cum primis in his re-
gionibus Septentrionalibus, ubi durioris, quam in superio-
ri Germania, conditionis plerunque esse consueverunt. Et
enim servorū conditionē in eo quam proximè accedunt,
quod, quicquid in bonis habent, id solo sibi ad nutū domi-
ni concessō usu, omne spectet ad dominum. Et propterea

A 3

vocan-

vocantur homines manus mortuæ, id est, conditionis ser-
vilis, seu conditionatæ servitutis: apud nos dicuntur Ho-
mines proprii. Unde autem hoc hominum genus nostris in
terris originem sumpserit, non est in aprico. Speculum Sve-
vicum, quod non valde fayet fundatori hominum propri-
orum der Leibeigen / ita de iis differit / da man des ersten Recht sah / da
waren die Leute alle fry / da unser fordern her zu Land fahmen / do waren
die Leut alle fry/wan in der alten Geschrift finden wir nicht / daß iemand
des andern eigen wer also sy. Et post pauca: Nach rechter forcht / so
hat sich Eigenschaft erhaben von zwangsel und von fangnuß / von meno-
nigen unrechten gewalt / die die Herren von alter her in ein recht gewona-
heit gezogen haben/und die Herren haben das fur recht. Nun ist in ge-
stat/dass wir in der heiligen Geschrifft nicht finde/dass iemand des andern
eigen sol seyn. Nun haben es die Herren mit gewonheit darzu bracht/ dass
sie es mit recht haben wollen/das Recht weiß Gott wol / und die heilige Ge-
schrifft/in der man das Recht nicht finden kan. Das ins Gott vergeb/der
es von erst ie gedachte/od in die gewonheit brachte. At his suo loco reli-
ctis, properamus ad Historicos, quorum ea de re mentem
explicat Mutius lib. 7. Chron. Germ. Carolus M. ait, tertium
suscepit bellum, quo nec difficilius, periculosius ve, aut etiam magis diuturnum
ullum exitit. Erat namque aduersus Saxones, qui sunt Germani duri, & la-
boribus assueti, nec dum erant Christiani. Cum ius bellum triginta annis gesit.
& cruentum bellum. Sape vixtus discedere coactus est, sape victor composita
conditionibus pace discessit: sed à discessu nihil oblidibus datus, nihil premisis,
nihil iuramento, nihil literis moti descreverunt sape. Carolo dñi inops consiliis, quid
ageret cum hominibus barbaris, qui nullā ratione & viā in officio retineri pot-
erant, tandem huic malo mederi volens, incolas educit ex sedibus suis, aliis in e-
orum agrum missis, dispersisq; Saxones per Germaniam & Gallias: quosdam
in Latinum ad colenda rura. Hacq; ratione domuit, qui nullis armis, minis &
cedibus domari poserant. Et licet postmodum plurimi libertatem pri-
stinam consecuti sint, meritis, precibus, prece, vel pretio; attamen
aliqua ex parte remansit servitus. Reges siquidem Francorum ali-
is concesserunt non tam pro donato, quam beneficiario titulo Fi-
calinos, h. e. Regis homines proprios re & corpore, des Königs geeig-
nete

40

nite Knechte / deren Leib und Gute Königlicher Kammer unterworffen.
In cuius testimonium unum referre exemplum sufficiat. Ludovicus
Caroli M. filius Einhardo, Cancellario patris sui, contulit prædia
Michlenstadt cum servis regis propriis quatuordecim & uxoribus su-
is ac filiis, & Mülenheim cum servis, uxoribus, & liberis tredecim.
Interdum Ecclesiasticis & Monasteriis concessa sunt à Regibus &
Ducibus pro animæ suæ remedio ejusmodi mancipia & ministri
Dienstvnd eigne Leute. Et tum dicti fuerunt Closterleute/Closterknech-
te/GottesHaußleute. Hæc equidem ortum proprietatum ho-
minum satis clarè exponunt, sed propriùs attingunt nostras
hasce oras, quæ tradit Husanus, quando scribit: Historias
docere, quod iis temporibus, quibus Saxones Obotritis &
vicinis gentibus bellum moverunt, ut cogerent nolentes
amplecti religionem Christianam, in devictos usi sint eo ju-
re, quo viatores antiquitus solebant, scilicet, quod manci-
piorum loco eos habuerint, quibus tamen eodem, quo Sa-
raceni subjugatis Hispanis modò, terras colendas relinque-
rent, ne provincia in solitudinē redacta, ipsis viatoribus in-
fructuosa esset. Et ab eo, quod relicti fuerint in provinciis
ad excolendum agrum, jus Saxon. Sachsenpiegel lib. 3. art. 44.
vocat illos Lassen. Diese Lassen sind die /ait gl. ibid. lib. 2. ad art. 59.
num. 4. Welche unsere Vorfahren auff gewisse vergleichung haben sißen
lassen/do sie die Lande bezwungen haben. Verum quicquid sit, non
licet jam nobis hoc argumentum pluribus tractare. Con-
scripsit, ut in antecessum diximus, noster Candidatus eru-
ditam de PROPRIIS HOMINIBUS DISPUTATIO-
NEM: Eamq; publico literatorum examini dicto die 6. in-
stantis mensis exponet. Tiro in castris Justitiæ, Duce viro
Clarissimo & Doctiss: Dn: M. JOACHIMO CUBABO &c.
in hoc ipso, ad quem modo ascensurus est, loco, ante ali-
quot

quot annos VIRTUTEM morale, delicias suas, laudabiliter propugnavit. Paulò pòst adultior quasi factus miles ad MAJESTATEM transit, illamq; sub præsidio Viri Excellentissimi & Consultissimi DN. NICOLAI Schüzen / J. U. D. celebriimi, &c Collegæ nostræ ætatem colendi, in cathedra hujus Academiæ tutatus est, & ita tutatus, ut laudem à certamine reportaverit Neq; hic substitut, sicut defatigatus bellator, sed alia Germaniæ loca adiit, & Lipsiæ laborum seriem continuavit: cuius testimonium est disputatio de PRÆSCRIPTIONIBUS, quam ibi Præside admodū Reve- rendo Amplissimo & Consultissimo Viro, Dn. GEORGIO TOBIA Schwendendorffers Phil. & J.U.D. Pand. P.P. &c. juxta ac Canonicco Martisburgensi, &c. in Collegio Jctorum Petrino anno proxime elapso habuit. Nunc ut veteranus prodit pugnaturus pro obtinendis summis militiæ togatæ honoribus. Pugnet necesse est, antequam brabeum adipiscatur. Virtus & Themis prius labores ac certamina exigunt, quam decernant gloriam. Te igitur Magnifice Dn. Rector, Vos Cives Academicos, cujuscunq; estis ordinis, Vos Literatos & literatorum Fautores, eo quo par est obsequio, eā, quā decet, humanitate invitamus, & rogamus, ut actui huic & conflictui publico interesse, & vel pugnantem vestro favore confirmare, vel amico colloquio exercere, ac explorare, vel deniq; benevolâ auscultatione juvare non dignemini. Inite apud nos hanc gratiam. Conferte hoc beneficium in Dn. Candidatum. Tribuite hoc honoris ejus Parenti viro juris rerumq; multarum perito, bono, docto, prudenti, & de civitate Parchimensi bene merito: cui quippe primùm Senator, pòst Consul ac Syndicus per quadraginta annos fideliter inservivit, atq; adhuc, licet exacta ætate, inservit, non ignarus, quod

Pro patria, magnum decus est perferrre labores.

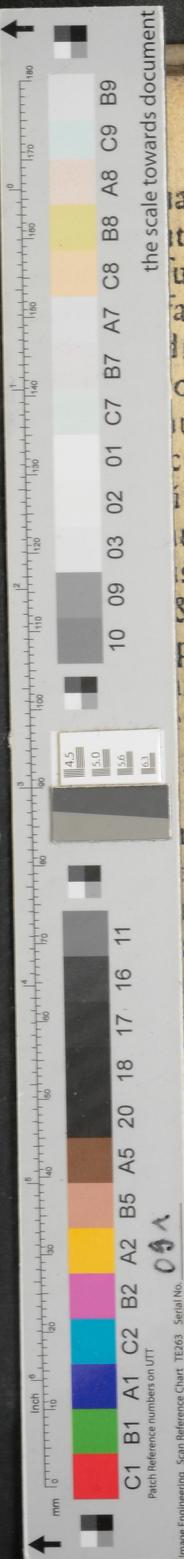
Satis est. P. P. Rostochi sub signo nostræ Facultatis die XXV.
Novemb. Anno Christi cl̄o Ic̄ XLIX,

• 6(0) 60

8

58

ando quis obscuro loco natus, fraudulatione, nobili alicui familiae se inferebat titulo cognationis ab aliis, vel ejus familiae, nobilibus pecuniam, vel aliquid dicet, vel alio modo eosdem fallat. o 1615. vagabundus quidam homo co-uelem Phocam, Palatinum Constanti-
cupans, & ex familia illustri Græcorum iactans, adjumento intercessionū, quas
te impetraverat, in plurimorum prin-
cis, & civitatibus ingentem pecuniæ
& emendicavit; cui postea, ob delicti
pœnam dictaverunt Scabini Lipsien-
no 1629. Mens. Martio fœminæ cui-
, ex nobili familia se natam & bonis
mutato nomine à Nobilibus pecuni-
, pœnam temporalis relegationis in-
runt. Carpzov. prax. criminal. part. 2.
iam sequenti num. 41. adducit exem-
pli assumpto nomine Advocati cuius-
eius publicè jactayerat, quem postea
udiæ Senatus virgis coedi, & exilio
tinet & hoc exempla relata à Valer,

XVI.

us est, quando quis, personâ sua pla-
nen suum mutat, & se pro alio suppo-
ma apud Historicos aliasq; scripto-
inter quæ notissimum est illud Plau-
ptâ forma Amphitheatronis, adversus
nocte quadam, velut è bello rever-
tancubuit. Plura vide apud Johannem

B 3

Cora-